

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
prof. dr hab. Piotr Gliński

Warszawa, 08 grudnia 2021 r.

DWIM-WF.050.3.2021.JR

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na złożoną petycję w sprawie treści i obrazów jakie zawierają filmy wyświetlane w kinach celem podjęcia skutecznych prac nad kompleksowym uregulowaniem funkcji kin i jednostek dystrybucji filmów zwłaszcza przeznaczonych dla dzieci i młodzieży, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Do roku 1989 kinematografia była wyłącznie domeną państwową, finansowaną w 100% z budżetu państwa, w związku z czym ówczesny Minister Kultury i Sztuki miał możliwość bezpośredniego ingerowania i nakładania obowiązków na podmioty, które powoływał do dystrybucji i rozpowszechniania filmów.

Jednakże zmiana warunków ustrojowych, a w ślad za tym wprowadzenie gospodarki rynkowej spowodowało, iż sytuacja ta uległa diametralnej zmianie. Obecnie więc działalność zarówno w zakresie dystrybucji jak i wyświetlania filmów w kinach lub w innym publicznym miejscu, prowadzona jest na podstawie ustawy z dnia 6 marca 2018r. *Prawo przedsiębiorców*, a wcześniej na podstawie *ustawy o swobodzie działalności gospodarczej* oraz *ustawy – Prawo działalności gospodarczej*. Tym samym ustała możliwość ingerowania organów administracji państwowej w omawianą sferę działalności gospodarczej. Z Konstytucji wynika bowiem zasada wolności gospodarczej, która obejmuje wolność wyboru rodzaju działalności gospodarczej oraz wolność wykonywania wybranej sfery tej działalności

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Administratora oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa, tel.: 22 42 10 401, fax: 22 826 75 33, e-mail: minister@mkidn.gov.pl

(art. 20). Dopuszczalność ograniczenia tej działalności określa art. 22 Konstytucji. Pierwszy warunek to zastosowanie drogi ustawowej, czyli tylko przedstawicielstwo narodu realizujące władzę ustawodawczą może decydować o wprowadzeniu ograniczenia wolności działalności gospodarczej. Nie można zatem ograniczeń tego rodzaju wprowadzać innym aktem prawnym niż ustawy, inaczej mówiąc nie może ich prowadzić władza wykonawcza, czy to w drodze aktów prawnych Rady Ministrów czy ministrów. Drugie ograniczenie polega na tym, że jest ono dopuszczalne tylko ze względu na ważny interes społeczny.

Dobro dziecka i jego prawidłowy rozwój psychiczny, w tym ochrona dzieci przed kontaktem z utworami filmowymi o treściach dla nich niestosownych – jest niewątpliwie ważnym interesem społecznym, ale w aktualnym stanie prawnym brak jest podstaw do określenia przez Ministra zasad dotyczących wyznaczania kategorii wiekowych dla filmów rozpowszechnianych w polskich kinach. Obowiązująca ustawa z dnia 30 czerwca 2005r. o kinematografii (Dz. U. z 2021 r. poz. 257) nie normuje wymienionych spraw, ani też nie zawiera upoważnienia dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do takiego unormowania. Zmiana ustawy i tym samym nałożenie obowiązków z zakresu dystrybucji i rozpowszechniania, w związku z wielością działających na rynku prywatnych firm dystrybucyjnych i kin prywatnych oraz samorządowych, wydaje się skomplikowana do przeprowadzenia, ze względu zarówno na trudności w egzekwowaniu takich unormowań jak i konieczność stworzenia w aspekcie organizacyjno-finansowym całości systemu objęcia klasyfikacji filmów wchodzących na ekrany kin, w tym stworzenia aparatu kontroli realizacji przepisów w tym zakresie przez zobowiązane strony (dystrybutorów oraz właścicieli i dzierżawców kin), co skutkowałoby koniecznością zabezpieczenia znacznych budżetowych środków finansowych.

Aktualnie wyznaczanie kategorii wiekowych zależy więc od dystrybutorów, działających w porozumieniu z operatorami kin. Nasi dystrybutorzy w przypadku filmów zagranicznych niejednokrotnie przejmują kategorie nadane zagranicą, dostosowując je do naszych realiów. Dystrybutorzy posiadają też kwalifikację stosowaną przez rodzimych nadawców telewizyjnych, określoną w *rozporządzeniu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 23 czerwca 2005r. w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi* (Dz. U. z 2014r., poz. 311).

Ponadto kina – zgodnie z umowami zawartymi z dystrybutorami – otrzymują od dystrybutorów wraz z kopiami filmów „wklejone” od razu bloki reklamowe i zwiastuny. Nie mogą zatem przed projekcjami podejmować samodzielnie decyzji o wycięciu poszczególnych elementów z załączonych materiałów.

*Z poważaniem
z upoważnienia
Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego*

Katarzyna Falkowska-Gołębiewska

